

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 - 2020**

**Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă**

Test 9

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I

45 puncte

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

– Holnap április elseje – mondotta Viktor.
– Te – szóltam –, most igazán valami újat kellene készelnünk.
Az Üllői úti diákszobában ketten tanácskoztunk. Bálintről volt szó, közös lakótársunkról, akit eddig sohase sikerült beugratnunk.
Járkáltunk a szobában. A tervek úgy röpködtek, mint a rakéták.
– Nem jó – torkoltuk le egymást. – Ez se jó. Új kell. Egészen új és meglepő.
Viktor rágyújtott kis angol pipájára.
– Megvan! – kiáltott. – Belebújsz ebbe a szekrénybe.
– No és?
– Aztán itt maradsz.
– No és?
– Aztán vársz.
– No és?
– Aztán meglesed, hogy mit csinál, amikor egyedül van, amikor nem is sejti, hogy figyelik. Mit szólsz hozzá?
– Nem rossz.
– Később lassan, kísértetiesen elkezdesz mozgolódni. Óvatosan recsegteted a deszkákat. Halkan köhögsz is. A lámpát, mielőtt jön, eloltod. Én majd lesbe állok a folyosón, és jelt adok neked. Holnap szerda, vívőleckéje van, tíz felé jön haza.
Nyomban megtartottuk a főpróbát. Kinyitottuk, gondosan megvizsgáltuk a nagy diófa szekrényt. Magas és tágas volt, egy széket is be lehetett tenni, kényelmesen elértem benne. Az ajtón levő facsomót kilöktük. Azon a kukucskálólýukon keresztül mindent pontosan láthattam.
– Te – mondtam –, valami eszembe jutott. Ha nem lesz egyedül. És Jolánt is magával hozza?
– Annál jobb.
Úgy égtek a szemeink, mint a vadmacskáknak.
– És ha mindjárt lefekszik?
– Annál érdekesebb.
– És ha elmegy?
Viktor tollat ragadott, s a névjegyére írni kezdett: Kedves Bálint, várj bennünket, tizenegykor jövünk érted, csak leszaladtunk a kávéházba.
– Ezt a névjegyet – susogta – holnap itthagyjuk az asztalon. Ha lámpát gyújt, okvetlenül meglátja.
Másnap fehér, bolond reggelre virradtunk. Éles szelek zúgtak. Virágokat sodort a tavaszi vihar. Sütött a nap, esett az eső, az ég, mint egy hisztérika, kacagva hullatta eszelős könnyeit. Bizsergő viszketés bujkált a mellünkben, s mi is szerettünk volna sírni és nevetni.

A fejfájós, ideges délelőttöt végtelen délután követte. Szüntelenül csetlettem–botlottam, kezemből kiesett a toll, poharakat, tányérokat törtem, nagyon szerencsétlennek éreztem magamat. Végül váratlanul jött az este. Kiderült. A nedves háztetőkön végigfeküdt a holdfény, s a kémény mellett felbukkant egy cirmos kandúr.

A kaput bezárták, a diákkaszárnya elcsöndesedett. Lesbe álltunk.

– Sápadt vagy – mondotta Viktor. – Talán félsz?

– Dehogy! – hencegtem.

(Kosztolányi Dezső: *Április bolondja*)

1. Foglald össze 2–3 mondatban, mire készül az elbeszélő és Viktor! 5 pont
2. Milyen lehetőségeket vet fel az elbeszélő, amelyek keresztbe tehetnek a tervüknek? Írd a vizsgalapra az összes helyes válasz betűjelét!
 - a. Azt, hogy Bálint magával hozza Jolánt.
 - b. Azt, hogy Bálint azonnal lefekszik.
 - c. Azt, hogy Bálint elmegy valahová.
 - d. Azt, hogy Bálint leleplezi őket.4 pont
3. Milyen hangulatban készülnek a csínyre a várva várt nap elején? 5 pont
4. Írj ki a szövegből két hasonlatot és egy megszemélyesítést! Magyarázd ezek jelentését a szövegben! 6 pont
5. Elemezd a következő egyszerű mondatot, és készítsd el az ágrajzát!

A fejfájós, ideges délelőttöt végtelen délután követte.

5 pont
6. Adj meg egy-egy rokon értelmű szót a következő szavakhoz!

beugrat, letorkol, okvetlenül, eszelős, henceg

5 pont
7. Írj 8–10 sornyi folytatást a részletben elkezdődő történethez! 15 pont

SUBIECTUL al II-lea

45 puncte

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre oldd meg a feladatokat!

Gördeszkán jön az irodalom a karanténba

Most, hogy a koronavírus miatt a legtöbb időnket otthon töltjük, jól jön egy-két izgalmas könyv. De hogyan jussunk hozzá az olvasnivalóhoz, ha nem tudunk vagy nem szabad könyvesboltba menni? A brit üzleteknek van pár kreatív ötlete.

Az egyik helyen például arra ösztönzik vásárlókat, hogy írják meg nekik, mi volt a legutolsó könyv, amit olvastak, és tetszett nekik – olvasható a Guardian összeállításában. A bolt alkalmazottai ez alapján ajánlanak egy új könyvet, amit, ha elnyeri a vevő tetszését, szívesen házhoz is szállítanak. Méghozzá biciklivel. A kezdeményezés sikerét mutatja, hogy pár nap alatt több százan reagáltak a felhívásra a közösségi médiában.

„Az emberek elsősorban fikciót kérnek: olyan műveket, melyeknek olvasásával kicsit kiszakadhatnak a négy fal közül, távoli tájakra utazhatnak, izgalmas kalandokba keveredhetnek” – mesélt a tendenciákról az egyik ötletgazda. Emellett az is megfigyelhető, hogy a vásárlók sokkal inkább a rövidebb, könnyen befogadható történeteket keresik, melyekre nem kell hosszú ideig koncentrálni.

Egy másik kereskedő a tényleges boltját ugyan bezárta, de helyi kézbesítéseket továbbra is vállal – a bicikli mellett gördeszkával viszik házhoz az irodalmat. Megint mások jelentős kedvezményeket adnak a könyveikre, vagy önkénteseket toboroznak, akik a kiválasztott könyveket és társasjátékokat (hiszen a gyerekek szórakozásáról is gondoskodni kell) kiszállítják az érdeklődőknek. Olyan könyvesbolt is akad, melynek dolgozóit fel lehet

hívni telefonon, ha valaki azzal szeretné enyhíteni a magányát, hogy beszélget egy jót legutóbbi kedvenc olvasmányáról; mint ahogy sok helyen történeteket olvasnak fel Facebook Live formájában.

De nem csak az üzletek, az írók is összefogtak, és ötletes megoldásokkal igyekeznek minél több ember számára elviselhetőbbé tenni az otthon töltött hosszú napokat. Stuart Neville krimiíró kezdeményezésére például többen – köztük A Lánc című kötetével a magyar közönségnek is bemutatkozó Adrian McKinty – gyűjtést szerveznek, hogy a befolyó összegből olyan könyvcsomagokat állítsanak össze, melyeket otthoni karanténjukat töltő emberekhez fognak eljuttatni.

A koronavírus negatív hatással van minden kicsi, független könyvárusító helyre szerte Nagy-Britanniában. Ezeknek a sokszor egyébként is alacsony költségvetésű helyeknek most még nagyobb konkurenciát jelentenek az olyan, eleve online rendeléssel és házhoz szállítással operáló gigacégek, mint az Amazon. Ennek ellenére sokan úgy gondolják, hogy a jelenlegi helyzetben üzleteik bezárása a felelősségteljes döntés, és bíznak benne, hogy leleményességüknek hála nem veszítik el vásárlóikat – írja a Guardian.

(<https://24.hu/kultura/2020/03/18/koronavirus-irodalom-konyv-hazhozszallitas-anglia/>)

1. Milyen tevékenység népszerűsítésében van szerepe a szövegben bemutatott kezdeményezéseknek? 5 pont
2. Melyik napilap számolt be a nagy-britanniai könyvesboltok kezdeményezéséről? Írd ki a vizsgalapra a helyes válasz betűjelét! 5 pont
 - a. A Times.
 - b. A Lánc.
 - c. A Guardian.
 - d. Az Amazon.
3. Mutass be a szöveg alapján három különböző kezdeményezést, amelyet a koronavírus miatti kijárási tilalom idejére találtak ki a brit könyvesboltok! 6 pont
4. Társítsd a szövegbeli idegen eredetű szavakhoz azok magyar megfelelőjét vagy körülírását! 6 pont
 - a. karantén
 - b. kreatív
 - c. fikció
 - d. tendencia
 - e. koncentráció
 - f. konkurencia
 - 1) vetélytárs a gazdasági versenyben
 - 2) eredeti, ötletes, leleményes
 - 3) vesztégzár, kijárási tilalom
 - 4) kitalált történet, elképzelt világot megjelenítő alkotás, szépirodalom
 - 5) irány, jellemző, ismétlődő minta
 - 6) összpontosít
5. Milyen könyvekre van a legnagyobb igény a könyveket házhoz szállító könyvesboltosok tapasztalatai alapján? 5 pont
6. Egészítsd ki a mondatokat a szövegbeli információk alapján!
 - a. Az önkéntesek a következő járművekkel szállítják házhoz a csomagokat: és
 - b. A csomagokban könyvek mellett is található, hogy a gyerekek szórakozásáról is gondoskodjanak.
 - c. A kezdeményezés sikerét bizonyítja, hogy pár nap alatt reakció érkezett a felhívásukra.
 - d. Az önkéntes felolvasók formájában olvasnak fel történeteket.
7. Mi a célja a Stuart Neville krimiíró kezdeményezésével indított gyűjtésnek? 4 pont

8. Írd a vizsgalapra az alábbi mondatok betűjele után, hogy IGAZnak vagy HAMISnak tartod őket! 4 pont

- a. Az Amazon egy kis költségvetésű helyi vállalkozás.
- b. A koronavírus nagy veszélyt jelent az online rendeléssel operáló gigacégek számára.
- c. A könyvesboltok bezárása felelős döntés.
- d. A házhoz szállítás mint kezdeményezés célja részben a kisebb vállalkozások megmentése a csődtől.

9. Te igénybe vennéd-e valamelyik szolgáltatást, amelyet a szöveg említ? Fejtsd ki véleményedet 4–5 mondatban! 5 pont